

‘La France enragée’

L'EVOLUCIÓ DEL PARTIT SOCIALISTA
FRANCÈS ELS DARRERS ANYS ÉS
L'EXEMPLE MÉS SIMPTOMÀTIC DE
TOT EL QUE FUNCIONA MALAMENT
EN LA POLÍTICA EUROPEA

Molt probablement, quan Valérie Trierweiler —que havia estat la parella de François Hollande durant els seus primers anys com a president de la República francesa fins que l'*affaire* del dignatari amb una coneguda actriu va passar a ser de domini públic— va desvelar que el socialista feia bromes sobre el seu electorat més humil anomenant-los *sens-dents*, va segellar la fi de la carrera política de qui havia estat el seu company. Hollande, representant per excel·lència de la *gauche caviar* gal·la, alumne de l'exclusiva ENA, acostumat des de jove a relacionar-se amb les elits de l'Estat francès, es veia a ell mateix posseïdor d'un enginy intel·lectual indubtable, capaç de readaptar els apel·latius revolucionaris de sempre al marc de les insuficiències en matèria d'ortodòncia de l'Estat del benestar francès. En canvi, a la població d'esquerres francesa, i a molts dels seus votants, la cosa no els va fer tanta gràcia. Es veu que en temes d'*esprit* encara els queda molt a aprendre, pobres!

L'evolució del Partit Socialista francès els darrers anys és, probablement, l'exemple més simptomàtic de tot el funciona malament en la política europea. L'únic president d'esquerres en els últims 25 anys a França ha estat incapaç d'aconseguir que treballadors i persones desafavorides hagen sentit que els representava i que se n'ocupava. No sols és que els *sens-dents* siguin objecte de simpàtiques bromes privades: és que les polítiques de la moderna socialdemocràcia, de la caiguda del Mur de Berlín ençà, es preocupen molt abans d'altres coses que de les seues condicions de vida i de millora. El problema, d'altra banda, va més enllà de François Hollande, que ni tan sols ha gosat presentar-se a la reelecció —a més d'una perfecta dentadura, les elits no so-

ANDRÉS
BOIX PALOP
@Andres_Boix

len jugar quan les condicions de partida no els afavoreixen, i prefereixen retirar-se a temps—. Manuel Valls, el delfí predilecte de l'ala *responsable* del PS, s'estavellà espectacularment a les primàries del centre-esquerra francès. Fins i tot el candidat que les guanyà, Benoît Hamon, bé que identificat amb el sector del partit que sí que ha demostrat una mínima sensibilitat social, ha penat miserablement durant el procés electoral. Com arreu d'Europa, la socialdemocràcia francesa s'enfronta a una crisi d'identitat molt profunda. Aquest diumenge n'ha estat una prova, la darrera fins ara, d'una llarga llista, fefaent.

Tanmateix, l'empenyament ciutadà en un país com França, amb indicadors de benestar globals més aviat positius i uns nivells de desigualtat teòricament molt inferiors, per exemple, als de l'Estat espanyol o els Estats Units, va molt més lluny. No debades tenim el Front Nacional convertit en primer partit de França,

ja en reiterades eleccions, en moltes regions del país, substancialment coincidents amb les àrees on l'atur i els efectes de la desindustrialització han agreujat les diferències socials entre les persones nascudes en entorns socials, econòmics i educatius potents i els més desafavorits. Davant aquesta situació, i vista la incapacitat de la socialdemocràcia clàssica per fer-hi front, ha aparegut una nova i moderna opció *establishment*, encarnada per Macron, que aglutina les esquerres i dretes feliçment integrades, obertament euròfiles i defensores de les polítiques dels darrers anys. No desperden grans passions, especialment entre els ja esmentats sectors pitjor integrats, però. De manera que, per més que l'amenaça del Front Nacional siga per a una majoria de francesos, de moment, un perill encara més gran, no poden ser estabilitzadors duradors del sistema. El sentiment de ràbia i exclusió, recordem-ho, ja no és només patrimoni de Le Pen, sinó que s'ha escampat. Per fi hi ha una esquerra alternativa, representada a França per Mélenchon, que potser sí que serviria, si arribara a aconseguir més poder, de vàlvula de seguretat efectiva. Fins i tot la dreta francesa clàssica, com demostra la prestació de Fillon en aquestes eleccions presidencials, ha virat a posicions crítiques distanciades de certes línies estratègiques marcades per la burocràcia de la UE. L'èxit que pugui tenir en el futur aquesta transformació, i quant de marge de maniobra efectiu pugui concedir-li Europa, serà clau per determinar si als ciutadans sense assegurança dental —que, recordem-ho, són al cap i a la fi una majoria en la societat francesa i en la resta de societats europees— els continua compensant no pegar-li un puntelló al tauler que ho llance tot per terra.

Professor de dret administratiu a la Universitat de València